

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

Historia Resurrectionis Christi Secundum Matthæum Explicata, Et Harmonice Cum Narrationibus Reliquorum Evangelistarum Collata ...

Varios Sermones Iesu E Mortuis Resuscitati, Hierosolymis Cum Suis
Habitos, ... In Lucem Edita, Consuetoque Academico Examine Anno
MDCCXXXV. Die 6. Mensis Maji

**Rusmeyer, Michael Christian Rusmeyer, Michael Christian
Gryphiswaldia, [MDCCXXXV?]**

§. V.

urn:nbn:de:gbv:45:1-9457

potestatem concessit occupandi Judam. Vid. Joh. XIII. 27. Nonne ipse Christus dicit, Satanam semel egressum posse reverti? Luc. XI. 24. sqq. Fierine autem hoc potest sine voluntate Christi? Sic quoque ægroti a Christo sanati forsitan ex parte reciderunt in morbos, & quidem graviores. vid. Joh. V. 14. Neque hoc sine voluntate Christi factum est. Licet igitur Christus *quoad modum* non eandem imponendi plagas & tradendi Satanæ potestatem exercuit, inde tamen non sequitur, eum plane non exercuisse eam.

§. V.

Cum THOMA quoque seorsim locutus est Christus. (a) Primo repetiit salutationem: *Pax vobis.* (b) Deinde incredulo huic dixit: *Infer digitum tuum hic,* (c) & vide (d) *manus meas: Et infer manum tuam,* (e) & immitte in latus meum: (f) *Et non esto incredulus,* (g) *sed credulus.* (h) Perducta autem ad fidem ove hac errante, hæc addidit fidelis Pastor: *Quia vidisti me, Thoma, credidisti: beati, qui non vident, & credunt.* (i)

(a) Vid. Dissert. prior. §. V.

(b) Eodem, quo ante modo, redibat Christus: Itaque & eodem modo allocutio fiebat.

(c) Ita voluerat THOMAS, ita igitur etiam Christus faciebat, atque sic tacite probabat, & vivere se, & Deum esse omniscium. Nulla hic suspicio animum hominis pertinacis subire poterat. Ipse enim ne quidem cogitabat, esse inter condiscipulos, qui Domino quæ dixerat narrasset. Non enim credebatur vivere Jesum. Nunc igitur ipse auribus suis audiebat loquentem, & ex sermone ejus colligebat, non spectrum quoddam, sed re vera Dominum adesse, eumque verum Deum, ubi vis præsentem & audientem omnia. Quocum convenit confessio: *Dominus meus & Deus meus.*

D 2

(d)

(d) Utitur Christus voce generaliori *videre*, quæ per metaphoram in omnibus; fere lingvis ad omnes alios sensus transfertur, & hoc loco præcipue palpationem includit. Acutiorrem hunc visionis sensum dicit SAL. GLASSIUS in *Rhetorica Sacra, Tract. I, Cap. XII. pag. 1809*. Unde etiam fit, ut ad experientiam certam, & alia, quæ certissima prædicare volumus, transferatur. Conf. Psalm. XXXIV. 9. XXVII. 13. &c.

(e) Quæri posset, an etiam manum, imo & digitum intulerit THOMAS. Credas enim forte, eum auribus oculisque suis satis confisum, per modestiam digitum manumque retinuisse, & immittere in typos clavorum & latus noluisse. Verum nihil causæ subest, quare dubitemus. Si non fecisset, Johannes id non tacuisset. Incredulitas quoque hujus discipuli tanta erat, ut non facile quod nimium esset, ei offerri posset. Clara etiam sunt Scripturæ verba, *αἱ χεῖρες ἡμῶν ἐψηλάφησαν*, I. Joh. I. 1.

(f) *Non addit*, scribit h. l. JO. CLERICUS ad Nov. Test. HENR. HAMMONDI, *εἰς τὰς πόδας μὲν, quia pedes clavis perforati non fuerunt, sed vincti, contra quam vulgo pictores hodie & statuarii existimant* Verum immemor fuit vir doctus eorum, quæ LUCAS cap. XXIV. 40. habet, *καὶ τὸ ἐπιπέδει αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ τὰς πόδας*.

(g) Incredulitas est voluntatis, quatenus pertinax est, ut credere nolis, quod credere poteras. Idcirco eam reprehendit Christus, & incredulum discipulum hortatur, ut pertinaciam deponat. Pertinaciæ hujus magna vis est, & artificiose in quibusdam se occultare novit. Sæpius tamen pertinaces dicimus, qui non sunt: Contra pertinaces multi sunt, qui nesciunt.

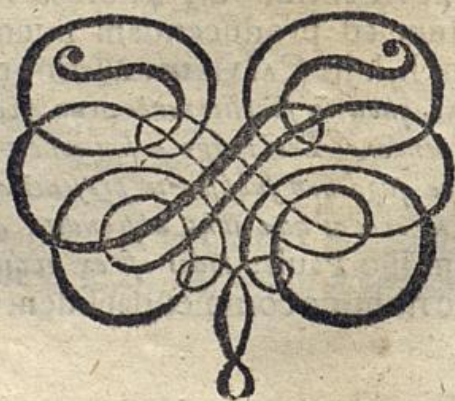
(h) Vox *πίστος* apud scriptores profanos *fidelem, constantem*, cui fides haberi potest, significat sæpius; active autem hoc loco denotat eum, *qui credit*. Ita quoque sæpius in sacris literis occurrit, ut Act. X. 45. I. Tim. IV. 3. 10. 12. V. 16. VI. 2. EDUARD. LEIGH in Critica sua Sacra ad hunc potissimum locum, Joh. XX. 27. tanquam *apertissimum exemplum*, ex quo

quo intelligatur, quod πισός eum qui credit aut fidem adhibet Deo, significet, provocat.

(i) Non eadem est interpretum sententia, quare Christus beatos prædicet, qui non vident, & tamen credunt. JO. CLERICUS l. c. *de futuro* intelligenda hæc putat; beati qui, licet non viderint, *credent tamen*. Prævit hunc ex nostratibus b. JO. BRENTIUS Comment. h. l. Christus enim iis, qui ministerio apostolorum credituri erant, se hoc modo conspiciendum & palpandum dare volebat. HUG. GROTIUS primo positivum pro comparativo positum existimat, ut μακάριοι sint præferendi, uti Luc. XI. 27. Conf. 1. Cor. VII. 8. Tum vero addit: *Hoc vere est de Dei potentia ac bonitate recte sentientium, fidem adhibere probabilibus testimoniis, de ea re, quæ ad sanctissimum dogma confirmandum pertinet. Cæterum & hic autor existimat, de credituris Apostolorum testimonio, & quidem longe positis a Judæa hominibus, præcipue agi.* Simili quodam judicio Talmudicorum hoc Christi effatum illustrare vult JO. LIGHTFOOTUS *Hor. Hebr. h. l. Tanch. fol. 8. 1. Dicit R. Simeon ben Lagish, Dilectus est Proselytus coram Sancto ben. magis quam ista turba, quæ stetit ante montem Sinai. Nam illi nisi vidissent tonitrua & flammæ & fulgura, & montes trementes, & vocem tubarum, non excepissent legem. At Proselytus non vidit quicquam horum, & tamen venit, & se ipsum devovet Sancto ben. & suscipit in se regnum cælorum.* Verum enim vero in verbis hisce Christi nihil invenio, quod ad futurum spectet, neque quod comparisonem instituat inter videntes & non videntes. Id potius manifesto apparet, Christum naturam fidei explicare, quæ non sit videntium uti Thomas volebat, non nisi tactum & adspectum ad producendam fidem idoneum ducens. Rectius igitur h. l. JO. CALVINUS: *Hic, inquit, fidem eo nomine commendat Christus, quod in simplici verbo acquiescens a sensu & ratione carnis minime pendet. Brevi ergo definitione vim & naturam fidei complectitur, nempe quod non subsistit in presenti aspectu, sed penetrat usque ad cælos, ut credat quæ sunt abscondita ab humano sensu.* Convenit hoc cum illo Pauli: *Fides est ex auditu; Rom. X. 17.* Petrus quoque hoc nomine commendat fidem Christianorum primiti

primitivæ ecclesiæ: *Quem non vidistis & tamen diligitis* &c. i. Petr. I. 8. At, dicis, Christus tamen etiam videntium oculos beatos prædicat, Luc. X. 23. Verum palmarium, quod prædicat, erat fides, qua ipsum intuebantur tanquam Messiam a Deo missum. Si solus oculorum aspectus ipsos beatos fecisset, inimici quoque ejus & increduli, qui eum oculis suis cernebant, beati dicendi fuissent. Neque Thomæ profuisset tactus & adspectus, nisi tandem fide recepisset Christum. Quod si quis porro objiciat, Christum tamen videndum & contectandum se obtulisse reliquis discipulis, nihil quoque unquam miraculorum editum unquam fuisse, quod non plurimi testes suis intuiti sint oculis, reliquisque sensibus experti; respondendum & hic est, a fide semper omnia pependisse, quandoquidem multi viderunt & experti sunt miracula neque tamen crediderunt. Usus autem est Deus ministerio quorundam hominum, ut rerum gestarum essent testes, quibus fidem adhiberent reliqui, per verbi præconium ad Christum accessuri. Qui vero vel ipsi miracula patrarunt, vel ea suis conspexerunt oculis, ii vel ante miracula fideles jam fuerunt, uti Moses, plurimi discipulorum Christi, & alii vel leviori quocunque signo persuasi fuerunt, ut fide ad Deum accederent, uti Nathanael, Joh. I. 47. sqq. Unde eo manifestius apparet, naturam fidei esse credere, licet non videat. Quod & ipsa vox satis evincit.

S. D. G.

VIRIS
MAGNIFICIS, SUMME REVERENDIS,
EXCELLENTISSIMIS ATQVE
DOCTISSIMIS,

DN. TIMOTHEO
LÜTKEMANNO,

SS. THEOLOGIÆ DOCTORI AC PROFESSORI
PRIMARIO, VNIVERSITATIS PRO-CANCELLARIO
PERPETVO, CONSISTORII REGII PRÆSIDI GRA-
VISSIMO, POMERANIÆ RVGIÆQVE SVPE-
RINTENDENTI GENERALI VIGILAN-
TISSIMO, ETC.

NEQVE NON

DN. JAC. HENR.
BALTHASARI,

SS. THEOLOGIÆ DOCTORI ET PROFESSORI
ORDINARIO, FACVLTATIS THEOLOG. H. T. DECA-
NO, REGII CONSISTORII ASSESSORI GRAVISSI-
MO, PASTORI JACOBÆO MERITISSIMO.

DOMINIS PATRONIS, PRÆCEPTORIBVS, STVDIORVM QVE
SVORVM PROMOTORIBVS ÆTERNVM COLENDIS,
DEVENERANDIS

Hæc Dissertationis Theologicæ pagellas debiti ac perpetui cul-
tus monumentum ea, qua par est, animi observantia &
cum omnigenæ felicitatis voto

dicat atque offert
RESPONDENS.

